

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

СТУДЕНТСЬКА СПОРТИВНА НАУКА – 2016

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
II Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції**

16 травня 2016 р.

**Житомир
Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
2016**

*Рекомендовано до друку вченою радою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 9 від 22 квітня 2016 р.)*

Рецензенти:

Костюкевич В. М. – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського;

Ахметов Р. Ф. – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, Житомирський державний університет імені Івана Франка;

Волков А. В. – доктор педагогічних наук, професор, Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди.

Студентська спортивна наука – 2016 : збірник наукових праць ІІ Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. – 156 с.

У збірнику подаються результати теоретичних і прикладних досліджень студентів із широкого спектру науково-методичних проблем фізичної культури і спорту.

Редакційна колегія:

Сейко Наталія Андріївна – проректор з наукової та міжнародної роботи Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор педагогічних наук, професор;

Шевчук Андрій Володимирович – проректор з навчально-методичної та виховної роботи Житомирського державного університету імені Івана Франка, кандидат історичних наук, доцент;

Кутек Тамара Борисівна – декан факультету фізичного виховання і спорту, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор;

Ахметов Рустам Фагимович – завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор;

Грибан Григорій Петрович – завідувач кафедри фізичного виховання та рекреації, доктор педагогічних наук, професор;

Яворська Тетяна Євгенівна – завідувач кафедри олімпійського і професійного спорту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент;

Корнійчук Наталія Миколаївна – завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту, кандидат біологічних наук, доцент;

Вовченко Інна Іванівна – доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання, кандидат наук з фізичного виховання та спорту;

Шаверський Віктор Костянтинович – доцент кафедри олімпійського і професійного спорту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, власних імен та інших відомостей несуть відповідальність автори публікацій. Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

<i>Н. В. Трофимчук, Т. В. Шевчук</i> ВПЛИВ РУХЛИВИХ ІГОР НА РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	135
<i>О. С. Шпак, Є. І. Жуковський</i> РОЗВИТОК ГНУЧКОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	141
<i>М. М. Шуляренко, Д. О. Гедзюк</i> ТЕХНІЧНА ПІДГОТОВКА БІГУНІВ НА 400 МЕТРІВ ГРУПИ СПОРТИВНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ	145
<i>В. Юшин, В. Філіна</i> ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА ЮНИХ САМБІСТІВ	149
<i>О. Ю. Яремчук</i> РОЗВИТОК СИЛИ У ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	153

роткі дистанції різної кваліфікації : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.01 / Д. І. Степаненко. – Львів : Львівський державний університет фізичної культури, 2008.

ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА ЮНИХ САМБІСТІВ

В. Юшин, В. Філіна

*Житомирський державний університет
імені Івана Франка*

Анотація. У статті розглянуто питання щодо формування теоретичної підготовки юних самбістів. Представлено результати розробленого комп'ютерного тестування спеціальних знань самбістів.

Постановка проблеми. Боротьба самбо – вид спортивного єдиноборства, і навіть комплексна система самооборони.

Завдяки теоретичній підготовці самбістів здійснюється більш ефективне оволодіння техніко-тактичними діями, розширення арсеналу прийомів, підвищення загального рівня розвитку самбістів, формується впевненість у тренувальній та змагальній діяльності [1, 2, 5].

Невелика частина спортсменів, які спеціалізуються з боротьби самбо, мають достатній рівень теоретичних знань про завдання, історію виникнення та розвитку боротьби самбо, техніко-тактичну та фізичну підготовку. Однією з причин є відсутність бажання тренерів витрачати тренувальний час на даний вид підготовки [1, 4].

На нашу думку вивченню теорії з боротьби самбо на початковому етапі спортивної підготовки тренери приділяють недостатньо уваги, що й визначає актуальність даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень. Багато вчених досліджували питання особливостей навчання базової техніки боротьби самбо (Анісімов В.І., Подливаєв Н.І., 2007),

досягнення високих результатів борців (Прудов А.В., 2005), побудови навчально-тренувального процесу самбістів (Тишин Н. П., Бекентов В. А., 2000); методики підготовки борців – самбістів до змагальної діяльності (Борисов Н. А., Волостних В. Г., 2006). Але у проаналізованій літературі недостатньо приділено уваги формуванню теоретичної підготовки самбістів. У зв'язку з цим визначено необхідність дослідження даного питання.

Мета дослідження – підвищення рівня теоретичної підготовки юних самбістів.

Завдання дослідження:

1. Вивчити та узагальнити науково-методичну та спеціальну літературу з проблеми, яка досліджується.
2. Визначити рівень спеціальних знань юних самбістів.
3. Розробити комп'ютерні тести з метою підвищення рівня спеціальних знань юних самбістів.

Було використано наступні **методи дослідження**: аналіз та узагальнення літературних джерел, опитування, збір та обробка інформації, бесіди, комп'ютерне тестування, спостереження, мультимедія, порівняльний аналіз.

Організація дослідження. Дослідження проводилося на базі спортивного комплексу “Авангард” м. Житомир протягом п'яти місяців (квітень–серпень). У дослідженні брали участь 50 самбістів 10–11 років.

Результати дослідження. З метою підвищення рівня теоретичної підготовки з боротьби самбо у навчально-тренувальному процесі самбістів використовувалися комп'ютерне тестування, навчально-методичні відеоматеріали, аналіз та обговорення посібників.

Також було розроблено програму комп'ютерного тестування з боротьби самбо. Програма включала 10 питань I рівня складності, а також 10 питань II рівня складності. Тестування здійснювалося на початку дослідження (квітень 2015 р. – I рівень складності) та в кінці дослідження (серпень 2015 р. – I та II рівень складності).

На початку дослідження 30% самбістів показали низький рівень теоретичної підготовки, 40% показали нижче середнього рівня знань, 30% – середній рівень. У результаті повторного тестування за I рівнем складності кількість досліджуваних з рівнем знань нижче середнього зменшилася на 30 %, із середнім рівнем збільшилася на 40%. Також відмічено 20% самбістів з вище середнього рівнем знань (табл. 1).

Таблиця 1

**Результати комп'ютерного тестування
юних самбістів**

Рівні підготовки Складність питань	Рівень теоретичної підготовки (%)				
	Низь- кий	Нижче серед- нього	Серед- ній	Вище серед- нього	Висо- кий
Початкове тестування – I рівень складності	30	40	30	–	–
Кінцеве тестування – I рівень складності	–	10	70	20	–
Контрольне тестування – II рівень складності	–	–	20	70	10

Результати тестування за II рівнем складності показали, що 10% юних самбістів мають середній рівень знань, 70% - вище середнього і 20% високий рівень теоретичної підготовки (табл. 1).

Обробка результатів відбувалася за допомогою розробленої нами шкалою визначення рівня теоретичної підготовки юних самбістів (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала визначення рівня теоретичної підготовки юних самбістів

Низький рівень	Нижче середнього	Середній рівень	Вище середнього	Високий рівень
0–2 балів	3–4 балів	5–6 балів	7–8 балів	9–10 балів

Висновки

1. Аналіз наукової літератури показав, що теоретична підготовка має свою важливу частку в межах реалізації кожного з напрямів процесу підготовки та повинна здійснюватися на всіх етапах багаторічної підготовки самбістів.

2. У результаті повторного тестування за I рівнем складності кількість досліджуваних з рівнем знань нижче середнього зменшилася на 30 %, із середнім рівнем збільшилася на 40%. Також відмічено 20% самбістів з вище середнього рівнем знань.

3. Результати тестування за II рівнем складності показали, що 10% юних самбістів мають середній рівень знань, 70% - вище середнього і 20% високий рівень теоретичної підготовки.

Подальші наукові дослідження будуть спрямовані на підвищення рівня фізичної підготовки самбістів.

Література

1. Васільєва О. С. Фізичне і духовне вдосконалювання людини за допомогою занять дзюдо / О. С. Васільєва, В. Г. Саєнко // Культура здоров'я, фізичне виховання, реабілітація в сучасних умовах : зб. матер. Всеукраїн. наук.-практ. конф. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. – С. 44–51.
2. Волостных В. В. Енциклопедия боевого самбо / В. В. Волостных, А. Г. Жуков, В. А. Тихонов. – М. : Ассоциация Олимп, 2003 – 300 с.
3. Саєнко В. Г. Удосконалення людини за системами східних единоборств : монографія / В. Г. Саєнко ;

Бердянський державний педагогічний університет. – Луганськ : СПД Рєзніков В. С., 2011. – 440 с.

4. Чумаков Е. Н. Сто уроків боротьби самбо / Е. Н. Чумаков. – М. : Фізкультура і спорт, 2008. – 257 с.
5. Шахов А. А. Борьба самбо в школе : теория и методика обучения // Ученые записки университета имени П. Ф. Лесгафта : научно-теоретический журнал. – 2010. – № 2 (60). – С. 128–131.

РОЗВИТОК СИЛИ У ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

О. Ю. Яремчук

*Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського*

Анотація. В статті представлено данні дослідження розвитку сили учнів 5-х класів загальноосвітньої школи. Результати дослідження і практичні рекомендації можуть бути використані вчителями фізичної культури при підготовці та проведенні уроків фізичної культури, а також студентами під час педагогічної практики.

Постановка проблеми. Кожний вид виховання має свою предметну спрямованість, де зміст педагогічних впливів акцентується переважно на виховання певних якостей. Будь-які якості особистості базуються на ведучих функціях людини, що представляють у своїй основі взаємодію морфологічних, фізіологічних, біохімічних і психічних процесів, співвідношення їхньої активності і співпідпорядкованості визначають властивості людини, її особистісні особливості.

Фізичні якості характеризуються загальними і спеціальними компонентами. Загальні компоненти виділяють за ознаками механічної роботи, що відбувається при виконанні будь-якої рухової дії.